

ما ببات کی گوه رین . نووسین و توثریندو: هممر نریاوی

(ل بن نسی کچ ئب دیی کی دوکتار محمم د ئیبراهیمی دا)

کلیل وش: ما بباتی ئیبراهیمی، هیوا قادر، ئا و ر، ش پل، ب نی
ه توان، کورد

من ب ت نها د مرم و مردن پم د:
پیاو غ ریب ک ئم ئ وار ی گو کم ل بک،
من دمم؛ د پ ئاو کانی س ر پ ی گو کانتم
پ بفر ش، با تونیم ن ب.
ئ فسووس من و ختم ن ماو ب کینی گو.
(هیوا قادر، ل81)

پی یقی ب رای:

گ ر ب ن و ووپ ی دیر کی کورددا بگ یین، س دان ما بباتی خ مخ
و گ لپ رو رمان پ شک دت ک ه ر ی ک و ل گ ش و سووچ کی
نیشتمان ک کی کوردان یانزی ل تاراوگ و غور ب ت و، س رچاوی اژ
و خزم ت ب ران ب ر چاند و زمانی کوردی بوون و ه و یان داو زمان
و کولتووری کوردی شان ب شانی زمان و چاندی ن ت و کانی س ر ئم گ ی
ز و یی پ ش بک و ت و ناوی کورد و ف ره نگ ک یشی ه رد م ناو کی
در وشا و و گ ش سی س رزاران ب ت.
ب درخان یی کان، ج لیل کان، ج لیزاد کان، موکریا نیی کان، موفتیزاد کان
و مودد یس کان، ت ن ناوی چ ند بن ما یی کی نیشتمان پ رو ر د ت
ئ ژمار ک ب خت و ران تا دت نموون یان ز تر د ب ت. ئم کورت
نووسین ئاو کی کورت د دات و ل ما ببات کی تا س ر ئ سقانی
گ لپ رو ری دی ه ر ل م پ یو ن دی د ک ئ ویش ما بباتی
"ئبراهیمی" ی ک چ ندان سیمای دیاری ت دا ه ک و توو؛
س رت پ کانیش بریتین ل مام ستایان "ئاو ر"، "ش پل" و "ب نی
ه توان".

ما ببات ک نغری گ لپ رو ری:

ما بباتی ئبراهیمی (م لاس عید ناسراو ب "ئاو ر" (1932-2004)
، محمم دسا ج ناود ر ب "ش پل" (1933-2018) و محمم د ب نازناوی
"ب نی ه توان" (1947-2024)، ی ک کی دی ل و بن ما در وشاوانی ن و
م ژووی کورد دت ئ ژمار ک ه ر ه موو ت م ن و ژینی خ ی ب
گ ل ک ی خ ب خشیو و ب در ژایی سا لانی ژیان، ز ترین خزم تی ب

ووباری زانست، ئدب و شنیریی نت و ککی خ کردوو. ئم مابا ت، س ر ای ئوی هر ی ک و ل گ ش ی ک و ل ه و ی ب او کردن و، پ ر پ د ان و پ ش خ س ت ن ی ز م ان و ف ر ه ن گ ک کی خ دا بوون، ب خا ک ای و و ش ت ب ر ز ی یش، و یر د ی س ر ز ا ر ا ن و ه نو و ک یش ئم ن ر ی ت و خ س ت ت ب ن د ی ب ن و ی ئ س ت ا ی ش ی گو ز ت و و ت و و و هر ئ س ت ا ک یش ئم مابا ت د ی ان م ر ی گ ل پ ر و ی ت د ا ی ک هر کام و ل ه ن د ک و ل پ ن ا و پ ش خ س ت ن ی د ز ی ن ت و ک کی خ دا خ بات د ک ن.

ما با تي ئىبراھىمى لى سەردەمەكدا پىرسى ھەربى ھەستىيە پىروۋردى لى لا گرېنگ دەپتە كە تا ئىستائىشى لىگەپتە، ئىم باپتە بى باپەخە ئوۋەندە لى لى ئىمە پى كورد ئاۋەپكى ھەربى قەتى و ئاستىنە لى نادرەتە و ھەركىزىش نەبوۋەتە پىرەشەكى سەربەكى. پى وۋە ئوۋە گەلە ئىرەخانى پىروۋردە پى لاۋاز بەت، كەمتر دەتوانەت لى داھاتوودا لى بەرى ئىشنىبىرى نەتەۋەكە پىچەتەۋە. ھەربەپە تا چەندە باپەخە فەرەتر بە پىرسى پىروۋردە دا بىرەت، سەپە خاۋەنى كەمەگەپەكى خەمخەرتەر بەرەنەپە چەندە و زمانى نەتەۋەكە مان دەپىن.

ئىبراھىمىيەكان لى ئىزگارلىكى ئىنگوستىچاودا بىيان دىكىدەك تىگەرورباژلىكى وكى تاران كى بى ھزارانمان پى شۇ دىت شىرمىان لى ناسنامى خى دىکرد و كوردبوونى خىيان دىشاردىو بى بىام گەرور و گچكى ئىم ما باتى پاش تىمىنىكى دوور و درىژ دىتى ھەر لى نىو چىقى نىشتمانىكى خىدا گەرور بوونى و پىروردىكى تىواو كوردانى بى ئاكار و كردار و گفت و لغتياننىو ديارى و بگرى ھەر درىژپىدرى بگا و بيازلىكى گەرورىكانى خىنى. ھەر بىرى پىرسى پىروردى ئىوئندى دورى گرینگ دىبىنىت. مرفى كى شىرم لى زمانىكى خى بىكات، بى سى و دوو شىرم لى خودى نىتىو و ناسنامىكىشى دىكات و خىشى لى ھىمبىر زمان و نىتىوكانى دىكىدا پى نزم و نىوى دىبىت. وكى نموونى ئاماژى بى مامىستا شىپىل دىدم كى بىردىوام لى پىناو پىشختن و گىشپىدانى پىقى كوردىدا خىباتى دىکرد. جارى واى لى مىتىرىزى اديوى ئىو ئىركى جىبىجى دىکرد و جارى دواترىش سىنگىرى بىژنامى گىرى كوردى ھىددىژارد و ھەر ئىوئندى بزائىن كى پاش سىركىوتنى شىشى گىلانى ئىران لى ساى 1979(1357ى ھىتاوى) دووى و رگرتنى مىتى بىلا فىلكى كوردى دىكىوتى و گىفارى "گرشى كوردستان" لى تاراننىو بىاو دىكاتىو. ئىم گىفار ھەر بى ھىوئى تاكىكىسى ئىم مرفى نىتىو پىروردى تا 9 (نى) ژمارىكى لى دىردىچىت.

دوا بـدواي ئـوي لـ نـو دـكانـي هـتاوي بـملاو (2012) ووم لـ شاري
سنـ نا، لـ ساي نزيكا پـتي دـگـ بندـ ماـي ماـستا شـپـل لـ

تاران، هەر زەر زوو دښگڼ خودی دوکتەر “محممم” د”ی برای و دوکتەر شرکای کوای ماممستا محممم د نأشنای تیم پیدا کرد و ئوای چاو و انیم د کرد است هەر به همان شوو د رچوو و ئو مانیش است نموون با لاکای گڼلپروایی و خاکو ایین. له دیان کڼ و دانیشتندا دښگڼ دوکتەر محممم د ئیبراهیمی لاسر خم و پلر شکان پلکڼو بیر و امان گڼو یو تڼو. لپرو پلای به و گرینگ د باین ک هەر له کڼ فڼو پلر شکی سسر کی ئم ما بات، زمان و کولتووری ن تڼو کای بوو و دوکتەر محممم دیش وک گڼور کانی پلش خای له همان پلناودا خ باتی کردوو؛ هەر به ی ناوی هردم له مژووی کورددا وک خری بایان در و شاو د بت.

له نامزی ژياندا:

دوکتەر محممم د ئیبراهیمی ناسراو به “بانی هتوان”، سا 1326 هـ تاوی (1947 ی زایینی) له شاری مهاباد له دایک د بت. “محممم” د ئیبراهیمی محممم دی”، برا بچووی مام ستایان دوکتەر محممم دس عید ئیبراهیمی ناسراو به ئاو و دوکتەر محممم دساح ئیبراهیمی ناسراو به “شپل” و بند ما یکی گڼو ه رینه ک هەر له کڼ نڼو تا ه نووک به دسژي بران بهر ن تڼو کای خ ویردی سزاران. نووسر و توژر، دوکتەر محممم د ئیبراهیمی، تڼم نکی دوور و درژ له ای وان و تن و و بوو بو به س رچاوای خزم ت. ئم ک سای تیپ خودان سڼگ، مام ستای چندان زانستگ بوو و تڼم نلک له و چنڼ یو خزم تی چنڼ بوار کی وک ف رکاری و پلرو رد، زمان و چاندی کوردی د کرد. دیان نووسینی له گڼ فار و ژنام کانداه او بوو تڼو ک له و باین دا د کر ت ئیشارت بدینه “سیروان” و “ناس”.

ئم نووسر خاوی نی چندان به ره می به پزی وک “وارگی مژووی کورد”، و رگڼانی گوڼرک له “کتبی کورد و کوردستان” ی “فاسیلی نیکیتین” (1885-1960) به س زر زمانی کوردیی و، له دیان ک نفرانس و ک نگر یشدا د وری کارا د بین ت.

ئم مر ځسوک، نازناوی “بانی هتوان” به خ ه ځژارد بوو ک له بهر خ شویستی بران بهر م لا مستفا بارزانی (1903-1979) خای به و نازناو ناود بهر د کرد چونک بارزانی ن مری به باوکی م ره م و سا څرکری برین و زامی کوردان داد نا.

دوکتەر محممم د ئیبراهیمی هەر به تڼم نی گڼنجی ئو شانازیی پ د بت ست سا 1979، له کاتی ئ سپرد کرانی ترم کای بارزانی ن مردا له شاری شن، ل سسر گڼو کای شیعر بخو ن تڼو و تڼقینی داداو.

سەرڤانجامیش لڤ دواڤڤژانی پاییزی ڤڤنگاڤڤیی نیشتماندا ڤڤژی چوارشڤمم، 28ی سڤرماوڤڤزی 2724(18ی دڤسڤمبڤری 2024) لڤ شاری سنڤ کڤچی دوايی کرد و ڤڤژی پڤنجشڤمم، 29ی سڤرماوڤڤزیش خاکی پیرڤزی نیشتمان بوو بڤ دواهڤواری.

شاری سنڤ کڤ هڤمیشڤ باوڤشی بڤ گڤلڤروڤران ئاوڤا بوو، بڤوڤڤی میهرڤبانیدڤو ئامڤزی لڤ ووی ئڤم مرڤ خاڤڤایڤیش کردڤو و لڤ بڤشی هونڤرمڤندان و ناودارانى ئارامستانی بڤهڤشت محڤممڤدی ئڤم شارڤدا ماڤڤچکڤیڤکی بڤ تڤرخان کرا و تڤرمڤکڤی بڤ هڤمیشڤ لڤ باوڤشی خاکی نازڤنینی ئڤم بڤشڤی نیشتماندا ستاری گرت! لڤروڤ ئڤم کردڤ و هڤوڤستڤ بڤندڤی دڤستڤی ڤڤزنان لڤ ناودارانى کوردستان بڤرز دڤنرخڤنم و ئڤم هڤنگاوڤیان جڤی پڤزانین و دڤستخڤشیی فروانڤ.

دڤرڤنجام: دیرڤک شایڤتی ئڤو دڤدات کڤ ماڤباتی ئیبراهیمی، یڤک لڤ بنڤماڤ هڤرڤ سڤنڤکانی نڤو کورد دڤتڤ ئڤژمار کڤ بڤشی فرڤی تڤمڤن و ژینیان لڤ پڤناو بڤاوکردنڤو، پڤرڤپڤدان و پڤشخستنی زمان و چاندی کوردیدا تڤپڤیو و ئڤم نڤو، ئڤم وانڤ گرینگڤی بڤ نڤوڤی پاش خڤی گوڤزتووڤتڤو و هڤر هڤموو(گچکڤ و گڤورڤ) بڤ جیاوازیی ڤڤگڤز بڤ گڤلڤروڤری سڤرتڤپن، ئڤوڤی لڤ نڤزیکڤو ئاشنا بڤم ماڤباتڤ نازڤنیدڤ بڤت، دڤزانڤت پڤرڤشڤکی سڤرڤکی لڤ لای بنڤماڤی ئیبراهیمی، پاراستن و پڤشخستنی کولتوور و زمانی کوردییڤ بڤ گوڤرڤی سڤردڤم. خاڤڤایڤ، وشتڤرزی و گڤلڤروڤری، سڤ تایبڤتمڤندی هڤرڤ دیاری نڤو ئڤم ماڤباتڤ گڤوهڤرینڤ دڤتڤ ئڤژمار، هڤر بڤی گڤر ئاوڤڤک لڤ تاکڤ تاکڤیان بدرڤتڤو، ئڤو ڤاستییڤت لڤ لا دڤردڤکڤوت و ڤڤای خڤتڤیارکردن بڤ زمانی زانست، خڤمخڤرییڤکڤیشیان بڤرانڤر نڤتڤوڤکڤیان لڤ باڤاترین ئاستدایڤ. دیارڤ ئڤم پرسڤ بڤ ژڤرخانڤکی بڤهڤزی پڤروڤردڤی دڤگڤڤڤتڤو و ئڤو ڤاستییڤمان لڤ لا خویا دڤکات تا چڤندڤ لڤسڤر بنڤمای پڤروڤردڤیڤکی کوردانڤ دڤڤن و ڤاژڤ و خزمڤتکردنی چاند و کولتووری کوردییان هڤتا چڤندڤ لڤ لا گرینگڤ. لڤسڤروڤ تڤدڤگڤین لڤ لایڤکڤو بارهڤنانی زارڤک لڤسڤر بنڤمای پڤروڤردڤیڤکی کوردانڤ و دواتریش گرتڤپڤشی ڤڤبازی زانستی بڤ بڤاوکردنڤو، پڤرڤپڤدان و پڤشخستنی چاند و زمانی کوردی لڤ لای ئڤم ماڤباتڤ بڤهڤند و ڤرگیراوڤ. هڤر ئڤوڤندڤ بڤم کوڤ و کچی نڤو ئڤم بنڤماڤ ڤڤگرانقڤدرڤ لڤ چڤندان مڤتڤرڤزی وڤک دڤروازڤی زانست، وڤرگڤڤان، نووسین و میدیا و ڤاگڤیاندنی کوردی سڤرقاڤ و مژولی ڤاژڤ و خزمڤت بڤ زمان و کولتوورڤکڤی خڤن. ئڤم ماڤباتڤ بڤ درڤژایی تڤمڤن، هڤردڤم ووناکایی بڤ گڤلڤکڤی بوو و لڤ هڤر وشڤ، نووسین، ئاخاوتن و دڤرکڤوتنڤکدا، تڤنڤ هڤر یڤک پڤیف خڤ دڤنوڤنڤت و

بەس؛ ئۆزىنى ناو پىرەزى "كوردستان".

نووسىن و توۋىنىڭ: ھەممە ئىشلىرى

ئىشلىرى:

- دىۋانى ھىۋا قادىر، چاپخانىسى ھاۋىدا، 2012، كوردستان
- باۋكى خەشەۋىسى، مائىۋا، نامى دىۋانى ئىبراھىمى بەككىچى دىۋانى باۋكى بەككىچى بەككىچى لىۋىن ئازاد ئىبراھىمى (1979)، نووسىرى و مىدكالى ناسراۋى كوردىنىڭ خەندىرى.
- كوردىنىڭ باسكەك بەككىچى ئىبراھىمى، ئازاد ئىبراھىمى، مائىۋى ھاۋى، خەشەۋى 1401 ھەتتاۋى
- دىۋىنىڭ نەزەرى نىشتمان و تەمىنىڭ خەشەۋى، ھەممە ئىشلىرى، دىۋىنىڭ نامى لىۋىن، 30، مارتى 2018



لىۋىن ئىبراھىمى: ئومۇمىي فارىقى - مىمىدى ئىبراھىمى - ھەممە ئىشلىرى - دىۋىنىڭ ئىبراھىم ئىبراھىمى - ئىبراھىمى.



